

γῆς επικρατοῦντα κλίματα, οὐσιώδη ἐπὶ τοῦ ζώντος ὀργανικοῦ κόσμου ἔχοντα ἐπίδρασιν. Ὑποδιαίρουσι δὲ τὸν καινοζωϊκὸν αἰῶνα οἱ γεωλόγοι εἰς τρεῖς περιόδους, ἧτοι τὴν τριτογενῆ, τὴν τεταρτογενῆ καὶ τὴν παρῶσαν (τὴν καθ' ἡμᾶς). Καὶ ἡ μὲν τριτογενὴς περίοδος ἔχει ὡς χαρακτηριστικόν, ὅτι ἡ γῆνός ἐπιφάνεια εἶχε λάθει περίπου τότε τὴν παρῶσαν αὐτῆς ὄψιν, ὁ ὀργανικὸς δὲ κόσμος κατὰ τὸ πλεῖστον ὁμοιάζε πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς. Ἐν ταῖς βαθυτέροις αὐταῖς στρώμασιν καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πολικὰς χώρας ἀπαντῶσιν λείψανα ἐνοργάνων ὄντων, ἅτινα ἦσαν μορφᾷ μιγάδες τύπων ψυχρῶν καὶ θερμῶν τόπων. Αἱ βαθμηδὸν δ' ἐπελθούσαι κλιματολογικαὶ ἀλλοιώσεις ἐπέφερον τὴν κατὰ κλίματα διανομὴν τῶν φυτῶν καὶ ζῶων, περὶ τὰ τέλη δὲ τῆς περιόδου ταύτης τὰ 90 ἕως 95 0⁰ τῶν ἐνοργάνων ὄντων ὁμοιάζον πρὸς τὰ τῆς παρούσης περιόδου. Ὑποδιαίρουσι δὲ τὴν περίοδον ταύτην εἰς τέσσαρας διαπλάσεις ἢ συστήματα α'. τὴν ἠόκαινον καὶ β'. τὴν ὀλιγόκαινον, αἵτινες ὁμοῦ ἀποτελοῦσιν τὰ παλαιογενῆ στρώματα, γ'. τὴν μειόκαινον καὶ δ'. τὴν πλειόκαινον, καλουμένους ὁμοῦ καὶ νεογενῆ στρώματα· αἱ διαπλάσεις αὗται ἀπαντῶσι καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Κατὰ τὴν τεταρτογενῆ περίοδον παρεκκολούθησεν ἑτέρα τῶν ἐνοργάνων ὄντων διανομή, διότι δὲν εἶχεν εἰσέτι περατωθῆ ἡ διάκρισις τῶν κλιματολογικῶν ζωνῶν, τόποι δὲ νῦν ψυχροί, ὡς ἡ Σιβηρία, εἶχον τότε κλίμα (1) θερμότερον. Ἡ βραδεία ὁμοῦ καὶ ἡρεμος αὕτη τῶν εἰδῶν διαμόρφωσις ἔπαθε κατὰ τοὺς χρόνους τούτους σημαντικὴν διατάραξιν, ἐπελθούσης τῆς λεγομένης τῶν παγετῶνων περιόδου, καθ' ἣν στρώματα πάγων παχύτατα ἐκάλυψαν πολλὰς τῆς γῆς χώρας ἐπὶ μακρὰς σειρὰς αἰῶνων, αἵτινες νῦν εἶνε εὐκρατοί. Ἡ περίοδος αὕτη, ἧτις φαίνεται δὲν ἐπεκράτησεν ἐν Ἑλλάδι, ἐπέδρασεν οὐσιωδῶς ἐπὶ τῶν ζῶων καὶ φυτῶν. Οὕτω π. χ. φυτὰ καὶ ζῶα ὑπερθεριῶν κλιμάτων ἐχώρησαν μέχρι τῆς μέσης Εὐρώπης, ἕτεροι δὲ μορφᾷ θερμῶν κλιμάτων, αἵτινες ἔζων ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ πρὸ τῆς περιόδου τῶν παγετῶνων, ἐξεδιώχθησαν πρὸς μεσημβρινωτέρους τόπους. Μόνον ὁ ἐν τῷ μεταξὺ ἐμ-

Σημ. (1) Ἀμάρτημα μέγα καὶ φοδερὲν εὐρεν ὁ κριτῆς τῶν γεωγραφικῶν τοῦ 1887, ὅτι τὴν λέξιν ΚΛΙΜΑ γράφω κ λ ι μ α καὶ ὄχι κ λ ῖ μ α. Δυστυχῶς ἠγγόνουν τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην καὶ ἔγραψα ὡς γράφουσι τὰ λεξικά μου. Ἐπίσης ἐκακίσθη, διότι ἔγραφον Λ α ὑ ρ ι ο ν, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ γράψω Λ α ὑ ρ ε ι ο ν. Θ ἀ ν ἄ σ ι μ α ἄ μ α ρ τ ῖ μ α τ α ! Ἰδοὺ δὲ καὶ δείγμα κρισολογίας: «ἀντὶ τὸ κ λ ῖ μ α γ λ υ κ ὑ τ ε ρ ο ν γράφε (λέγει ὁ ΣΟΦΟΣ) κ λ ῖ μ α ἠ δ ὑ τ ε ρ ο ν.» (σελ. 137), — ἀντὶ ἡ σ ὄ χ ο υ γράφε ἡ ρ ἔ μ ο υ (σελ. 133). — «Οἴτη (Καταβόθρα)». Σπανιώτατα (λέγει ὁ κύριος) Καταβόθρα, τὸ δὲ συνηθέστατον Καταβόθραι πληθυντικῶς. Δάθη καὶ αὐτὰ διὰ τὰ κάμη φ ι γ ο ὕ ρ α ν ὁ δεινὸς Ἑλληνιστῆς!! Ἐν στενῇ κεφαλῇ τοιαῦται σχολαστικὰ καὶ μωρὰ λεπτολογία δύνανται νὰ ὑπάρχωσι.

φανισθεὶς ἄνθρωπος ἐγνώριζε νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τῆς κλιματολογικῆς ἀντιδράσεως καὶ νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ τόπῳ. (ἔπ:ται)

Η· ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΗΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ὑπὸ Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ ἱατροῦ

(Ἀπάντησις εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Philippson
γραφέντα)

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

Ἐκ τῆς κρίσεως ταύτης ἡμέρας, λέγει ὁ κ. Philippson (σ. 4), ἀρχεται ἡ ὑποχώρησις τοῦ σλαβισμοῦ καὶ ἡ ἐκ νέου νικηφόρος ὑπεροχὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αἱ ἐπόμεναι ἑκατονταετηρίδες ἔχουσι μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν ἐθνογραφίαν τῆς χερσονήσου· εἶνε ὁ χρόνος τοῦ ἐν μέρει μὲν πολεμικοῦ, ἐν μέρει δ' εἰρηνικοῦ ἐξελληνισμοῦ καὶ ἐκχριστιανισμοῦ τῶν Σλαύων. Μετὰ τὴν ἐν Πάτραις μάχην, μέγα μέρος τῶν Σλαύων ἐγένετο ὑποτελὲς τῇ ἐκκλησίᾳ, πολυάριθμοι δ' Ἕλληνες ἢ ἐξελληνισθέντες ἀποικοί, ἐξ ἅπαντος τοῦ βυζαντιακοῦ κράτους, ἐγκατέστησαν ἐν τῇ ὑπ' αὐτῶν κατεχομένη χώρᾳ. Ἐν ἀπάσῃ τῇ Πελοποννήσῳ ἐπεδιώχθη μετὰ ἧλθου ὁ προσπλυτισμὸς τῶν ἐθνικῶν Σλαύων εἰς τὸν χριστιανισμόν, ἰδίως διὰ τῆς ἰδρύσεως μοναστηρίων. Ἐπὶ αὐτοκράτορος Θεοφίλου (829—842) (γράφει Μιχαὴλ τοῦ Γ'), ἐπανέστησαν ἅπαξ ἔτι οἱ Σλαῦοι μανιώδεις, πλὴν τῷ 849 ὑπετάγησαν ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Θεοκτίστου, πλὴν τῶν Μυλιγγῶν καὶ Ἐζεριτῶν. Οἱ Σλαῦοι κατατετυμμένοι, ἕνεκεν τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῆς χώρας, μὴ προσερεϊδόμενοι ἐπὶ μείζονός τινος πόλεως, δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντιστῶσιν ἐπὶ μακρὸν τοῖς Ἕλλησιν, οἵτινες διὰ τῆς κεντρικῆς ἐν Βυζαντίῳ κυβερνήσεως αὐτῶν, διὰ τοῦ ρωμαϊκοῦ πολιτικοῦ αἰσθήματος, τῆς διωργανωμένης Ἐκκλησίας αὐτῶν καὶ τῆς ὑψηλοτέρας ἀναπτύξεως, τοσοῦτον ἐπισπῶν ἐπλεονέκτουσαν αὐτῶν. Ἐπὶ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Α'. (867—886) συνεπληρώθη ὁ ἐκχριστιανισμὸς τῶν Σλαύων καθ' ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον, πλὴν τοῦ Ταυγέτου. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἄνδρες οἱ Μανιάται, οἵτινες ἕως τότε ἐνέμενον πιστοὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν θρησκείαν, ὄφειλον ν' ἀσπασθῶσι τὸν χριστιανισμόν. Μόνον αἱ φυλαὶ τῶν Μυλιγγῶν καὶ Ἐζεριτῶν ἐξενικήθησαν ὀριστικῶς τῷ 940, ἐγένοντο φόρου ὑποτελεῖς καὶ ἐξηναγκάσθησαν εἰς παραδοχὴν τοῦ χριστιανισμοῦ.... Ἐν Ἠλείᾳ εὐρίσκομεν εἰσέτι τοὺς Σλαύους περὶ τὰ τέλη τῆς 10ης ἑκατονταετηρίδος· ὅτε δ' ἐπὶ ἔλθον οἱ Φράγγοι, ἢ ἐξωθήθησαν οὗτοι ἢ ἐξελληνισθησαν, διότι ἀπαντῶμεν αὐτοὺς ἀκολούθως περιορισμένους ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Σκόρτων (τῇ σημερινῇ Κορτυνίᾳ),

ήτις διήκειν ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τῆς Ὀλυμπίας καὶ Φυγαλίας μέχρι τῶν πηγῶν τοῦ Λάδωνος καὶ τοῦ Τεγεάτικοῦ πεδίου, ὁπλ. περιελάμβανε τὴν δυτικὴν καὶ μέσν Ἀρκαδίαν, τὴν χώραν ἐκείνην ἐν ἣ ἔτι καὶ νῦν ἀπαντῶσι τὰ πλεῖστα σλαυικά τόπων ὀνόματα.

«Ἄπασα λοιπὸν ἡ Πελοπόννησος, μέχρι τῆς 11ης ἑκατονταετηρίδος, πλὴν τῆς δυτικῆς Ἀρκαδίας καὶ τοῦ Ταυγέτου, εἶχεν ἐξελληνισθῆ. Οἱ ἐν Ἀρκαδίᾳ Σλαῦοι ἐξηφανίσθησαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ὀσμανικῆς κυριαρχίας».

Περίεργόν μοι φαίνεται, πῶς ἄνθρωποι, ἄλλως σοφοί, προκαταλαμβάνομενοι πρὶν ἢ ἐγκύψωσιν εἰς τὴν μελέτην οἰουδῆποτε ζητήματος, δὲν δύνανται κατόπιν νὰ μεταπεισθῶσιν ἐκ τῶν μελετῶν αὐτῶν περὶ τῆς ἐσφαλμένης αὐτῶν προκαταλήψεως. Οὕτω λ. χ. ὁ κ. Philippson, πεπεισμένος ἐκ τῶν προτέρων περὶ τοῦ ὀρθοῦ τῆς γνώμης τοῦ Φαλμεράνερ, ἐν ᾧ ἀνομολογεῖ αὐτὸς οὗτος, ἐξογκῶν ἐν πολλοῖς τὰ πράγματα, ὅτι οἱ ἐχθρῶς εἰσβαλόντες καὶ τὴν Πελοπόννησον κατακτίσαντες, πλὴν τινῶν πόλεων, Σλαῦοι, μετὰ μόλις ἑθελῆ διαμονὴν ἐν τῇ γῆ αὐτῶν πατρίδι (κατὰ τὸν κ. Philippson), λαβόντες ἐπικούρους καὶ τοὺς ἑσπεροὺς Σαρακηνούς πειρατὰς, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Πατρῶν ὅπως λεηλατήσωσιν αὐτάς (διότι ἐὰν ἤθελον νὰ κυριεύσωσι τὴν πόλιν ἵνα ἐγκατασταθῶσιν ἐν αὐτῇ, ἦν οὐ μόνον περιττὴ ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβεστάτη ἡ συμμαχία τῶν ὤμων Σαρακηνῶν πειρατῶν), καὶ ἀποκρουσθέντες κατεστράφησαν καὶ κατέστησαν δοῦλοι τῶν Πατρῶν, ἀφιερωθέντες, δίκην κτηνῶν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γαοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρόου, χωρὶς νὰ τραπῶσι τὰ λείψανα τῆς μεγάλης ταύτης γυλῆς κατὰ τῶν λοιπῶν, μᾶλλον εὐαλότων ἴσως πόλεων τῆς χερσονήσου, ἔτι δέ, λησμονῶν καὶ τὴν δευτέραν πανωλεθρίαν, ἣν ὑπέστησαν μετὰ 50 ἔτη (τῷ 849) οἱ ἀνακτίσαντες τὰς δυνάμεις τῶν καὶ *επαραιοταίησαντες* κατὰ τῶν κυρίων αὐτῶν Ἑλλήνων, ἀπόγονοι τῶν πρότερον καταστραφέντων Σλαῦων ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Θεοκτίστου, ὅστις «ὑπέταξεν αὐτοὺς ἐντελῶς», ἐν τέλει ἀποφαίνεται ὅτι οἱ Σλαῦοι, (ἀλλὰ ποιοὶ καὶ πόσοι πρὸς Θεοῦ;) ἐξελληνίσθησαν καὶ ἐξεχριστιανίσθησαν καὶ οὕτως ἀπέτελεσαν τὸν νέον τῆς Πελοποννήσου πληθυσμόν. «Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἐπὶ μακρὸν ἀντισχόντες Ἐξερῖται καὶ Μπλιγγοί, ἐξενικῆθησαν ὀριστικῶς τῷ 940, ἐγένοντο φόρου ὑποτελεῖς καὶ ἐξηναγκάσθησαν εἰς παραδοχὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ». Ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγει ὁ κ. Philippson, ὑπὸ τίνος ἐξενικῆθησαν καὶ ἐγένοντο φόρου ὑποτελεῖς; Ὑπὸ τῶν ἐξελληνισθέντων Σλαῦων ἢ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων; Πρώτην φερόν, νομίζω, παρουσιάζεται εἰς τὴν ἱστορίαν λαός, ἐκφυλίζων ἕτερον, καὶ τάχιστα ἐξαφανιζόμενος. Οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐξελληνισάντες τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θράκην, τὴν Ἀσίαν, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἰταλίαν ἅπασαν κτλ., οἱ ἀντιστάντες κατὰ τοσοῦτων ἐχθρῶν καὶ διαμείναντες ἀμυγῆς μέχρι τῆς 8ης ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., ἐν διαστήματι 218 ἐτῶν (μόλις ὁπλ. τριῶν γενεῶν),

ἐξηφανίσθησαν ὑπὸ τῶν Σλαῦων, τῶν διωχθέντων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐκ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς αὐτῶν καὶ καταφυγόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὡς εἰς ἄσυλον, ἐνθα ἐγκατέστησαν εἰρηνικῶς ὡς ποιμένες. Οἱ Σλαῦοι, οἱ ἡμιάγριοι, οἱ μὴ ἔχοντες οὐδ' ἀλφάβητον καὶ λαβόντες τοιοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, οἱ ποιμένες, «οἱ κατατετυμμένοι ἕνεκα τῆς φύσεως τῆς χώρας καὶ μὴ ἔχοντες ὡς ἔρεισμα μείζονά τινα πόλιν», ἀπερρόφησαν τοὺς Ἕλληνας «τοὺς ἔχοντας κεντρικὴν ἐν Βυζαντίῳ κύβερνησιν, καλῶς διοργανωμένην ἐκκλήσιαν καὶ ἀνωτέραν παιδείαν, καὶ συντρίψαντας ἐπανειλημμένως τοὺς Σλαῦους», ἢ παρήγαγον, κατὰ τὸν κ. Philippson, «τοὺς νεοελληνιστὶ λαλοῦντας Σλαυοέλληνας, κρᾶμα Σλαῦων καὶ Ἑλλήνων». Βεβαίως πρὸς τοιαύτην ἀπόφασιν ἔπρεπε νὰ εὐρεθῆ ἄνθρωπος, προκατελιμμένος ἐκ τῶν ἰδεῶν τοῦ Φαλμεράνερ καὶ τῶν λοιπῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ, τῶν σπουδαζόντων τοὺς διαφόρους λαοὺς ἐν τοῖς ἰδίῳ αὐτῶν γραφείοις καὶ ἀρουμένων τὰς γνώσεις αὐτῶν ἐκ τῆς ἐπιπολαίου ἐπισκέψεως διαφόρων χωρῶν, τῇ βοήθειᾳ τῆς ἐγχωρίου γλώσσης, ὡς οὗτοι γινώσκουσιν αὐτήν, καὶ ἦν νομίζουσιν ἐπαρκῆ πρὸς σπουδὴν τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων καὶ τῶν γλωσσικῶν αὐτῶν ιδιωμάτων!

Πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ κ. Ph. εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἐπικρατήσεως τῶν Σλαῦων ἐν Πελοποννήσῳ, φέρε καὶ τὰ διάφορα τῶν χωρίων καὶ τοποθεσιῶν ὀνόματα, ἅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνευρίσκει σλαυικά, ἰδίως ἐν Ἠλείᾳ καὶ Ἀρκαδίᾳ, ἐνθα ἐπὶ μῆκιστον διέτριψαν οἱ προσφιλεῖς αὐτῷ Σλαῦοι.

Φέρε λοιπὸν ἴδωμεν κατὰ πόσον καὶ τὸ γνῶρισμα τοῦτο εἶνε ἀσφαλές.

Μολονότι ὁ κ. Ph. ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ δὲν λέγει τίνα ὀνόματα θεωρεῖ ὡς σλαυικά, οὐχ ἦπτον, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἰδέαν αὐτὴν παρέλαβεν ἐκ τοῦ Φαλμεράνερ κτλ., εἶνε ἥδη γνωστὸν τίνα ὀνόματα νομίζει οὗτος σλαυικά.

Κατὰ τοὺς φιλοσλαύους ἐν γένει, αἱ καταλήξεις *ira, itza, bitza, ova, και σιτίτza* εἶνε Σλαυικαὶ καὶ πρόκεινται ἀσφαλέστατα μαρτύρια τοῦ ἐκσλαυισμοῦ τῆς Πελοποννήσου, περὶ ἧς εἰδικῶς ὁ κ. Ph. λαλεῖ.

«Ἄν αἱ καταλήξεις αὗται εἶνε ἀληθῶς σλαυικαί, λέγει ὁ κ. Σάθας (Ἐφημ. «Ἦρα» ἀριθ. 124 τοῦ ἔτους 1879), τότε πρέπει νὰ ὑποτεθῆ ὅτι ἡ Ἑλλὰς κατεκτίθη ὑπ' ἀγνώστου σλαυικοῦ ἔθνους, πολὺ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μεσαιωνικῶν Σλαῦων ἐν τῇ ἱστορικῇ σκηνῇ, διότι τὰ ἀρχαῖα λεξικά καταγράφουσι πόλεις τῆς Λακωνίας καὶ Ἀργολίδος, Δέλβινα, Βέλβινα, Βελεμίνα, Βολίνα κτλ., πρέπει νὰ ὑποτεθῆ ὅτι, πρὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, αὐτὴ ἡ Ἀλεξάνδρεια εἶχεν ἐκσλαυισθῆ, ἀφοῦ οἱ ἐνταῦθα Ἕλληνες ὀνόμαζον τὴν Σινκὴν Τζίνιτζαν καὶ Τζίνισταν. πρέπει ν' ἀποδειχθῆ ὅτι οἱ ἀπόγονοι τῶν μυστηριωδῶν τούτων Σλαῦων εἰσὶν οἱ ἀρχαῖοι Ἀραβες, Λίβες, Κελτοὶ καὶ τῶσοι ἄλλοι ἀρχαῖοι λαοί, τῶν ὁποίων αἱ πόλεις

καταλήγουσιν εἰς *οβα*, ὡς Ἀβάδουβα, Ἄβνοβα, Ἀκοράβα, Αὐτόβα, Αὐσόβα, Βανοῦβαι, Βοῦβαι (α) καὶ τόσαι ἄλλαι, διὰ ν' ἀρκεσθῶ εἰς μόνην τὴν ἀρχὴν τοῦ λεξικοῦ. Ὅτι ἡ κατάληξις *οβα*, σημαίνουσα τὴν πόλιν, εἶνε σημιτικὴ καὶ κελτικὴ, ἀρκοῦσιν ἢ Χαράκιμωβα καὶ ἢ Ραβάθμωβα τῶν Ἀράβων, αἱ συγχρόνως καλούμεναι καὶ Χαράκιμωβα καὶ Ἀρεόπολις· ὁ πολίτης Χαρακιμωβηνός καὶ ὁ ἐκ Χάρακος. Σημῖται δὲν κατέκτησαν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ Ῥωμαῖοι, διὰ τοῦτο ἀποδίδω τὴν ἀρχὴν τῆς καταλήξεως *οβα*, εἰς τὸ τοῦ μέσου λατινισμοῦ *ουνα* καὶ *ουνα*, σημαίνοντος τὸν στρατιωτικὸν σταθμὸν καὶ τὴν ἐν κοιλώματι πεδιάδος ἢ ὄρους κειμένην κώμην· διὰ τοῦτο αἱ μὲν πεδιάδι πόλεις τῆς Θεσσαλίας καὶ Πελοποννήσου καλοῦνται Ἰσοβα, Ἄκοβα, Γούβα, αἱ δὲ ὄρειναι Τράχοβα, Ράχοβα, Ἀράχοβαν ἐν τῷ μέσῳ αἰῶνι τὸ Ἀγρίνιον ἐλέγετο Βλεσωνα, Βράχωρα καὶ Βραχώριον, ἀποδείξεις ὅτι ἡ κατάληξις *οβα* οὐδὲν ἕτερον σημαίνει ἢ τὸ χωρίον. Ἐὰν ἡ κατάληξις εἶνε Σλαβικὴ, τότε τίς ἔκτισε τὴν Πάδοβαν, τὴν Γένοβαν, πόλεις τῆς Ἰταλίας, τὴν Μόνκλοβαν (τὴν ἀρχαίαν Ὀδόλκωνα) καὶ Μαίνοβαν πόλεις τῆς Ἰσπανίας; Οἱ Σλαῦοι; ἀλλὰ πότε; (β).

Ὁ κ. Σάθας φρογεῖ ὅτι ἡ κατάληξις *ιτσα*, *σιτσα* καὶ *σιτσια* εἶνε Ἀλβανικὴ καὶ σημαίνει τὸν σταθμὸν, στρατιωτικὸν ἢ ὁδοπορικόν, καὶ τὸ ἕστερον τουρκικὸν χάνι. Ἀλλὰ διατὶ νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν Ἀλβανικὴν, ἀφοῦ ἡ Ἑλληνικὴ δύναται νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ ἀρκούντως τὸ πρᾶγμα;

Ἡ κατάληξις *ιτσα* καὶ *σιτσια* καὶ *βίτσα* εἶνε προφανῶς ἡ Ἑλληνικὴ ὑποκοριστικὴ κατάληξις *ισκη*, καὶ ὡς τοιαύτην τὴν μεταχειρίζεται ὁ λαός· οἷον *κορλοκη*—*κορίτσι*, *παιδίση*—*παιδίτσα* (ἐν Γορτυνίᾳ), Φωτίτσα, μπουκίτσα, ἀρρωστίτσα, γουβίτσα, βροχίτσα, πατερίτσα (ἢ τῶν καλογήρων [πατέρων] βακτηρία καὶ τὸ θαυμασίον ὄρος τῆς Βυτίνης, τὰ νῦν, κ' τοῦ σχήματος αὐτοῦ, *Πατερίτσα* καλούμενον), Μπλίτσα (χωρίον τοῦ δήμου Μεθώνης τῆς Πυλίας), Κερασίτσα (χωρίον τοῦ δήμου Τεγέας τῆς Μαγνησίας), Καρυδίτσα καὶ Καρύτσα (δῆμος Γεραθῶν τῆς Λακεδαιμόνος), Λεϊμονίτσα, Πιπερίτσα (δῆμος Εὔας τῆς Μεσσηνίας), Πιτίτσα ([Πίτις-υος]) χωρίον τοῦ δήμου Ἐρρινεῶν τῶν Πατρῶν, κατάφυτον ὑπὸ πείκων), Κονιδίτσα ([Κονίς-ίδος κ. κονίδα, τὰ φᾶ τῶν φθειρῶν, ψύλλων κτλ.]), χωρίον τοῦ δήμου Σελλασίας τῆς Λακεδαιμόνος, Σκαμίτσα ([Σκαμι-νέα ἢ Συκομοφρέα τὸ γνωστὸν δένδρον]), χωρίον τοῦ δήμου Μαλευρίου τοῦ Γυθείου), Καμαρίτσα ([Καμάρα], χωρίον τοῦ δ. Φαλαισίας τῆς Μεγαλοπόλεως, ἐνθα καὶ χωρίον Καμάρα), Πουλίτσα (χ.

τοῦ δ. Κορίνθου) κτλ. Ἐτι δὲ καὶ εἰς τὰ ὀνόματα καὶ ἐπίθετα τῶν ἀνθρώπων ὁ λαὸς μεταχειρίζεται τὴν αὐτὴν κατάληξιν εἰς ἔκφρασιν τοῦ ὑποκοριστικοῦ: οἷον Γεωργίτσα, Χριστίτσα, Μαρίτσα (μονὴ ἐν τῷ δ. Δύμῃ τῶν Πατρῶν), Ἐλενίτσα, (Πεπελενίτσα, γυναικεῖα μονὴ ἐν τῷ δ. Αἰγείου), Καλλιίτσα [ἢ Καλλιόπη], (χωρίον τοῦ δ. Ἠλίδος τῆς Ἠλείας), Σκουπίτσα (σκοῦπα—τὸ σάρωμα), Ἀνδρίτσα καὶ Ἀνδρίτσος, Κοπανίτσα (Κόπανος) οἱ δὲ βυζάντιοι, τὸν εἰς Πάτρας ἀποσταλέντα χάριν δημοσίας ὑπηρεσίας ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Γ' συγγενῆ αὐτοῦ Θεοφίλον, διὰ τὸ μικρὸν αὐτοῦ ἀνάστημα ἐκάλουν Θεοφιλίτσον· ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐν τῷ δήμῳ Κολλωνίδων τῆς Πυλίας ὑπάρχει χωρίον Βασιλίτσι καλούμενον, ἀπὸ μικροσώμου τινος Βασιλείου λαβὸν τὸ ὄνομα καὶ Γεωργίτσι (δ. Πηλλαινός τῆς Λακεδαιμόνος). Ἐν Ἠράκῃ, ἐν τῇ θέσει τῆς ἀρχαίας Ἡρακλείας πρὸς τὴν Προποντίδα, ὑπάρχει τὸ νῦν χωρίον Ἡρακλίτσα καλούμενον. (ἔπειτα)

ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΣ

Ὁ φωνογράφος σύγκειται ἰδίως ἐκ τινος κυλίνδρου ὅστις ἄλλοτε μὲν ἦτο ὀρειχάλκινος φέρων ἐλικοσιδῆ ἐνσκαφήν καὶ ἐπενδεδυμένον διὰ λεπτοῦ φύλλου ἐκ κασσιτέρου· ἀλλ' εἰς τὸν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Edison τελειοποιηθέντα φωνογράφον ὁ κύλινδρος οὗτος κατασκευάζεται ἐξ εὐμαλάκτου μίγματος. Πρὸ τοῦ κυλίνδρου τοποθετεῖται κωνικός ὄλμος τοῦ ὁποίου ὁ πυθμὴν κλείεται διὰ λεπτοῦ μεταλλικοῦ ἐλάσματος ὀπλισμένου κατὰ τὸ κέντρον αὐτοῦ διὰ μεταλλικῆς ἀκίδος. Ἄν φωνήσωμεν ἐν τῷ ὄλμῳ ἢ μεταλλικῇ πλάξ κρδαινέται καὶ ἡ ἀκίς χαράσσει ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου περιστρεφόμενου ποικίλα τὴν μορφήν κοιλώματα, ἅτινα εἶνε ἢ ἀποτύπωσις τῆς φωνῆς. Ἄν καὶ αὖθις περιστρέψωμεν τὸν κύλινδρον μὲ τὴν αὐτὴν ταχύτητα, ἡ ἀκίς διατρέχει τὰ κοιλώματα ἅτινα προηγουμένως ἐχάραξεν, ἢ πλάξ κρδαινέται ὁμοίως οὕτω δὲ παράγεται ἡ φωνή. Ἄν ἀφοῦ τυπωθῇ ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου ὀμιλία τις δευτέρως ὀμιλήσῃ ἐν τῷ ὄλμῳ δύναται καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ἢ ὀμιλία νὰ ἀποτυπωθῇ καὶ εἴτα ταῦτοχρόνως πᾶσαι αἱ ὀμιλίαι ἀναπαράγονται. Εὐχερέστερον ἀποτυπῶνται ἄσμα ἢ καὶ μέλος δι' οἰουδήποτε μουσικοῦ ὄργανου παραγόμενον. Ἐὰν ἐπομένως πολλὰ μουσικὰ ὄργανα ταῦτοχρόνως καὶ ἐν συναυλίᾳ ἐκτελέσωσι μουσικὴν τινὰ σύνθεσιν πλησίον τοῦ ὄργανου, ὀπλισμένου κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην διὰ μεγάλου κώνου ὅπως τελειότερον ἢ πλάξ δέχεται τὰς κρδάνσεις τοῦ ἀέρος, πλήρης ἢ μουσικὴ συμφωνία ἀποτυπῶνται καὶ μετ' ἀρκετῆς ἀκριβείας εἴτα ἀποδίδεται. Τοιοῦτος ἦτο καὶ ὁ ἐν τῇ τελευταίᾳ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων φωνογράφος τοῦ Ἐδισῶνος καὶ ἡ θαυμασία συσκευὴ τοῦ Ἀμερικανοῦ Tainter, ἣν ἀπεκάλει γραφοφῶνον.

(α) Τούτοις προσθετέον καὶ τὰ κατὰ παραφθοράν, Μάρραβα, ἢ Μακκρόραβα (ἢ Μέκκα), Κάνωδος, ἀπὸ Κανώδου τοῦ κυδερνίου τῆς νεῖς τοῦ Μενελάου.

(β) Βροῦβα, καλεῖται τὸ νῦν χωρίον τῆς Ἀττικῆς κείμενον ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας κώμης Βραυρώνος παρὰ τὸν Μαραθῶνα.